

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **K.K., Ł. K. i in.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 listopada 2024 r.

kwestii wyłączenia sędziego **Antoniego Bojańczyka**

od udziału w sprawie II KK 576/22,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie Sądu Najwyższego o sygn. akt II KK 576/22.

UZASADNIENIE

Pismem z 27 września 2024 r. obrońca skazanych K.K. i Ł.K. wniósł o wyłączenie sędziego Antoniego Bojańczyka od udziału w rozpoznawaniu złożonej przez nich kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie. W uzasadnieniu powołano się na uchwałę trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020), fakt powołania Antoniego Bojańczyka na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na mocy postanowienia Prezydenta RP z dnia 10 października 2018 r. wskutek uchwały KRS nr 331/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r. oraz treść zarzutu kasacji, w którym poddano rozprawie bezstronność sędziego zasiadającego w składzie orzekającym Sądu odwoławczego - X.Y. - powołanego w tożsamej procedurze.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W kasacji wniesionej przez obrońcę skazanych K.K. i Ł.K. od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKa 328/19, jak też w kasacjach wniesionych przez obrońców innych skazanych w tej sprawie, podniesiono m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. uczestniczenia w składzie orzekającym tego Sądu osoby powołanej na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Lublinie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) – X.Y.

W sytuacji gdy wyznaczony do składu mającego rozpoznać ww. kasacje Antoni Bojańczyk został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na wniosek tak samo ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, jest oczywiste, że biorąc udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy i decydując w przedmiocie zasadności zarzutów podniesionych w kasacjach, pośrednio wypowiadałby się na temat własnego statusu jako sędziego Sądu Najwyższego. Zatem jeszcze przed wydaniem orzeczenia strony postępowania zapewne pozostawałyby w przekonaniu, że zarzut podnoszący zaistnienie uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie zostanie uwzględniony.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że Sąd Najwyższy związany jest przywołaną w treści wniosku obrońcy uchwałą trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020), w świetle której skład Sądu Najwyższego, w którym zasiada sędzia Antoni Bojańczyk dotknięty jest wadą w postaci nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Podkreślono tam m.in, że „powołanie do Sądu Najwyższego jest zawsze pierwszym powołaniem na urząd w tym Sądzie, wymaga więc spełnienia szczególnych warunków i dochowania procedur, w których rzeczywiście można zweryfikować kompetencje kandydata, także z punktu widzenia jego cech istotnych dla zachowania niezawisłości i bezstronności. Brak takiej weryfikacji i brak transparentności procesu powołania, którą charakteryzowały się przeprowadzone konkursy, tworzą stan niepewności i rodzą podejrzenia o polityczne motywacje decyzji nominacyjnych. Wyklucza to spełnienie obiektywnych warunków

postrzegania tak nominowanych osób jako bezstronnych i niezawisłych. Tym bardziej, że chodzi o powołania do sądu ostatniej instancji, mającego kompetencję do uchylania prawomocnych orzeczeń sądowych i dokonywania wiążącej wykładni prawa, którego orzeczenia nie podlegają już efektywnej kontroli, pozwalającej na weryfikację, czy spełnione zostały warunki bezstronności i niezawisłości sądu, w składzie którego biorą udział osoby powołane na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wadliwej procedurze. Z tego powodu dochowanie najwyższych standardów w procesie powoływania na urząd jest decydujące dla oceny czy osoba, która to postępowanie przeszła, daje gwarancje niezawisłości i bezstronności Sądu Najwyższego, gdy orzeka ona w danym składzie tego Sądu”.

W świetle powyższego stwierdzić zatem należy zasadność wniosku o wyłączenie, albowiem zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie prowadzonej w Sądzie Najwyższym pod sygnaturą II KK 576/22, skoro jak wskazano wyżej sąd orzekający, w którego składzie by uczestniczył, nie spełniałby w tej sytuacji kryteriów określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zaś postępowanie prowadzone przez taki sąd byłoby obciążone wadą traktowaną na gruncie wykładni przyjętej w uchwale trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie. Na marginesie nasuwa się uwaga, że podjęta w następstwie niniejszego orzeczenia procedura przydziału sprawy do referatu innego sędziego powinna pomijać sędziów, których status jest tożsamy ze statusem sędziego Antoniego Bojańczyka.

WB.

[a.ł.]

